

Pakten

Vi manglet paktene

Husk at dere på den tid var uten Kristus, utestengt fra Israels borgerrett og fremmede for **paktene** med deres løfte. Dere var uten håp og uten Gud i verden.
Ef 2:12

De hadde paktene

De er jo israelitter. Dem
tilhører barnekåret og
herligheten og **paktene** og
lovgivningen og
gudstjenesten og løftene.

Rom 9:4

Hva er en pakt

44 Så kom nå, la oss **gjøre en pakt, jeg og du**. Den skal være **et vitne mellom meg og deg**.
45 Da tok Jakob en stein og reiste den opp som en **minnestein**. 46 Og Jakob sa til slektingene sine: Sank sammen stein! De tok steiner og laget en røys, og så holdt de **måltid** der ved steinrøysa.
47 Laban kalte den Jegar-Sahaduta*, og Jakob kalte den Gal-Ed*. 48 Da sa Laban: Denne røysa skal i dag være vitne mellom meg og deg. Derfor fikk den navnet Gal-Ed, 49 men også Mispa*, for han sa: **Herren skal holde vakt mellom meg og deg når vi kommer hverandre av syne**. 50 Dersom du skulle fare ille med mine døtre, eller hvis du tar deg andre koner ved siden av mine døtre, da er Gud vitne mellom meg og deg, selv om det ikke er noe menneske med oss. 51 Så sa Laban til Jakob: Se, denne røysa og denne minnesteinen har jeg satt mellom meg og deg. 52 **Denne røysa skal være vitne, og minnesteinen skal være vitne** om at jeg ikke skal dra forbi denne røysa til deg, og at du ikke skal dra forbi denne røysa og denne minnesteinen for å gjøre ondt. 53 **Abrahams Gud og Nakors Gud – han som var deres fars Gud – han skal dømme mellom oss**. Og Jakob **sverget ved hans far Isaks redsel**. 54 Så **ofret Jakob et slaktoffer** der på fjellet og innbød slektingene sine til måltid. Og de holdt måltid og ble natten over på fjellet.
1Mos 31:44-54

Hvor fast står en pakt

De kom til Josva i leiren ved Gilgal og sa til ham og Israels menn: Vi kommer fra et land langt borte, gjør nå en pakt med oss! **Jos 9:6**

Men tre dager etter at de hadde sluttet pakt med dem, fikk de høre at de var naboene deres og bodde midt iblant dem. **Jos 9:16**

18 Men Israels barn slo dem ikke i hjel, fordi menighetens høvdinger hadde sverget ved Herren, Israels Gud, og lovt dem fred. Da knurret hele menigheten mot høvdingene. 19 Men alle høvdingene sa til hele menigheten: Vi har sverget ved Herren, Israels Gud, og lovt dem fred, og nå kan vi ikke legge hånd på dem. **Jos 9:18f**

Forskjellen mellom pakt og løfte

Avtale er engangs eller midlertidig,
pakt er evig

Avtale kan omgjøres, pakten kan
utvides

Pakten gjelder selv når den er inngått
på feil grunnlag (Gibeonittene)

Avtalebrudd har færre konsekvenser
enn paktsbrudd

Pakten med Noah

9 Se, jeg oppretter selv min pakt med dere, og med slekten etter dere, 10 og med hver levende skapning som er hos dere, fuglene og feet og alle ville dyr hos dere – alt som gikk ut av arken, alle dyr på jorden. 11 Jeg oppretter min pakt med dere: **Aldri mer** skal alt kjød bli utryddet ved vannflom. **Aldri mer** skal det komme en vannflom og ødelegge jorden.

1Mos 9:9-11

Pakten med Abraham

Den dagen **gjorde Herren en pakt** med Abram og sa: Din ætt har jeg gitt dette landet, fra Egypts elv like til den store elven, floden Frat, **1Mos 15:18**

8 Da sa han: Herre Herre, **hvordan kan jeg vite** at jeg skal eie det? 9 Da sa han til ham: Bring meg en tre års gammel kvige, en tre års gammel geit, en tre års gammel vær, en turteldue og en dueunge. 10 Så hentet han alt dette til ham. Han **skar** dyrene midt over, og la det ene stykket av hvert dyr rett imot det andre. Men fuglene skar han ikke over. **1Mos 15:8-10**

Og det skjedde, da solen var gått ned og mørket kom, se, da var der en rykende ovn, og luende ild for fram mellom offerstykkene. **1Mos 15:17**

Pakten ved Sinai

3 Så steg Moses opp til Gud. Og Herren ropte til ham fra fjellet og sa: Så skal du si til Jakobs hus og kunngjøre for Israels barn: 4 Dere har selv sett hva jeg har gjort med egypterne, og hvordan jeg bar dere på ørnevinger og brakte dere til meg. 5 Dersom dere nå virkelig vil høre min røst og **holde min pakt**, da skal dere **være min eiendom** fremfor alle folk – for hele jorden er min. 6 Dere skal være et kongerike av prester for meg og et hellig folk. Dette er de ordene du skal tale til Israels barn. **2Mos 19:3-6**

7 Så tok han **paktens bok og leste den opp** for folket. Og de sa: Alt det Herren har sagt, vil vi gjøre og lyde. 8 Da tok Moses blodet og stenk det på folket, og han sa: Se, dette er **paktens blod, den pakten som Herren oppretter med dere på alle disse ord**. 9 Så steg Moses og Aron, Nadab og Abihu og sytti av Israels eldste dit opp. 10 Og de så Israels Gud. Under hans føtter var det likesom et gulv av gjennomsiktig safirsten, klart som selve himmelen. 11 Han løftet ikke sin hånd mot de fremste av Israels barn, men de skuet Gud og **åt og drakk**. **2Mos 24:7-11**

Pakten før inntakelsen av landet

Dette er den paktens ord som Herren bød Moses å gjøre med Israels barn i Moabs land, i **tillegg** til den pakt han hadde gjort med dem på Horeb.

5Mos 29:1

Pakten med David

11 slik det har vært like fra den dagen jeg satte dommere over mitt folk Israel. Jeg har latt deg få ro for alle dine fiender. Og nå forkynner Herren deg at Herren vil bygge deg et hus. 12 Når dine dagers tall blir fullt, og du hviler hos dine fedre, da vil jeg etter deg oppreise din sønn som skal utgå av ditt liv, og jeg vil grunnfeste hans kongedømme. 13 Han skal bygge et hus for mitt navn, og jeg vil trygge hans kongetrone til evig tid. 14 **Jeg vil være hans far, og han skal være min sønn.** Når han gjør det som ondt er, vil jeg tukte ham med menneskers ris og med menneskebarns plager. 15 Men **min miskunnhet skal ikke vike fra ham**, slik som jeg lot den vike fra Saul, han som jeg lot vike plassen for deg. 16 Ditt hus og ditt kongedømme skal **stå fast til evig tid** for ditt åsyn, og din trone skal være grunnfestet til evig tid. 17 Alle disse ordene og hele dette synet bar Natan fram for David. **2Sam 7:11-17**

For har ikke mitt hus det slik med Gud? En **evig pakt** har han jo gjort med meg, ordnet i alle deler og trygget, all min frelse og alt godt – skulle han ikke la det gro fram? **2Sam 23:5**

Løftet om en ny pakt

31 Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil opprette **en ny pakt** med Israels hus og med Judas hus. 32 Den skal ikke være som den pakten jeg opprettet med deres fedre på den dagen da jeg tok dem ved hånden og førte dem ut av landet Egypt, den pakten med meg som de brøt, enda jeg var deres ektemann, sier Herren. 33 Men dette er den pakten jeg vil opprette med Israels hus etter de dager, sier Herren: Jeg vil gi min lov i deres sinn og skrive den i deres hjerte. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. 34 De skal ikke lenger lære hver sin neste og hver sin bror og si: Kjenn Herren! For de skal alle kjenne meg, både små og store, sier Herren. For jeg vil forlate deres misgjerning og ikke lenger minnes deres synd. **Jer 31:31-34**

26 Mens de nå holdt måltid, tok Jesus et brød, ba velsignelsesbønnen* og brøt det, ga disiplene og sa: Ta, et! Dette er mitt legeme. 27 Og han tok et beger, takket, ga dem og sa: Drikk av det alle. 28 For dette er mitt blod, den **nye pakts blod**, som utgytes for mange til syndenes forlatelse. **Matt 26:26-28**

6 Men nå har Kristus fått en så mye bedre prestatetjeneste, likesom han også er mellommann for en **bedre pakt**, som er lovfestet på **bedre løfter**. 7 For hadde den første pakt vært uten mangel, så hadde det ikke vært grunn til å søke plass for en annen. **Heb 8:6f**

Jesus og pakten

Jeg, Herren, har kalt deg i rettferd og tatt deg ved hånden. Jeg vil verne deg og **gjøre deg til en pakt** for folket, til et lys for hedningene, **Jes 42:6**

Så sier Herren: På den tiden som behager meg, bønnhører jeg deg, og på frelsens dag hjelper jeg deg. Jeg vil bevare deg og **gjøre deg til en pakt** for folket, for at du skal gjenreise landet og utskifte de øde arvedeler, **Jes 49:8**

22 Men dere er kommet til Sions berg, til den levende Guds by, det himmelske Jerusalem, til englenes myriader, til høytidsskaren 23 og menigheten av de førstefødte som er oppskrevet i himlene, til en dommer som er alles Gud, og til de fullendte rettferdiges ånder, 24 til **Jesus, mellommannen for en ny pakt**, og til bestenkningens **blod som taler bedre enn Abels blod. Heb 12:22-24**

Oppfyllelsen av de gamle paktene

13 Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss. For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre. 14 Dette skjedde for at Abrahams velsignelse skulle komme til hedningene i Kristus Jesus, for at vi ved troen skulle få Ånden som det var gitt løfte om. 15 Brødre, jeg taler på menneskelig vis: Selv en menneskelig pakt vil ingen sette ut av kraft eller legge noe til etter at den er stadfestet. 16 Men løftene ble gitt til Abraham og hans ætt. Han sier ikke: Og til dine ætlinger, som om det gjaldt mange. Men som når det gjelder én: **Og din ætt. Og dette er Kristus.** 17 Jeg mener da dette: En pakt som Gud tidligere har stadfestet, blir ikke gjort ugyldig av loven, som ble gitt fire hundre og tretti år senere, slik at den skulle sette løftet ut av kraft. **Gal 3:13-17**

En bedre pakt

Derfor er det også en så meget **bedre pakt**, den som Jesus er blitt garantist for. **Heb 7:22**

Men nå har Kristus fått en så mye bedre prestatetjeneste, likesom han også er mellommann for en **bedre pakt**, som er lovfestet på **bedre løfter**. **Heb 8:6**

En ny og bedre pakt

7 For hadde den **første pakt vært uten mangel**, så hadde det ikke vært grunn til å søke plass for en annen. 8 For det er **nedsettende ord** Gud taler til dem når han sier: Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil opprette en **ny pakt** med Israels hus og med Judas hus. 9 Det skal ikke være en pakt som den jeg gjorde med deres fedre på den dagen da jeg tok dem ved hånden for å føre dem ut av landet Egypt. For de ble ikke i min pakt, og jeg brydde meg ikke om dem, sier Herren. 10 For dette er den pakten jeg vil opprette med Israels hus etter disse dager, sier Herren: Jeg vil gi mine lover i deres sinn og skrive dem i deres hjerter. Og jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. 11 Og ingen skal lære sin landsmann, og heller ikke noen sin bror, og si: Kjenn Herren! For de skal alle kjenne meg, fra den minste til den største blant dem. 12 For jeg vil være nådig overfor den urett de har gjort, og ikke lenger minnes deres synder. 13 Når han taler om en **ny pakt**, har han dermed erklært at **den første er foreldet**. Men det som blir foreldet og gammelt, er nær ved å bli borte. **Heb 8:7-13**

Forløst fra den første pakts forbannelser

Derfor er han mellommann for en **ny pakt**, for at de som er kalt, skal få den evige arven som var lovt, etter at det har funnet sted en død til forløsning fra overtredeleene under den første pakt. **Heb 9:15**

Kjøpt fri fra den gamle pakt

Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss. For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre. **Gal 3:13**

Innviet ved blod

18 Derfor ble heller ikke den første pakt innviet uten blod. 19 For da Moses hadde kunngjort for hele folket alle budene som står i loven, tok han blodet av kalvene og bukkene, sammen med vann, skarlagensrød ull og isop, og stenkete både på selve boken og på folket, 20 og sa: Dette er paktens blod, den pakten som Gud har opprettet for dere. **Heb 9:18-20**

Én gang

24 For Kristus gikk ikke inn i en helligdom som var gjort med hender og bare er et bilde av den sanne helligdommen. Han gikk inn i selve himmelen for nå å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld. 25 Heller ikke gikk han inn der for å ofre seg selv flere ganger, slik ypperstepresten hvert år går inn i helligdommen med fremmed blod. 26 I så fall måtte han ha lidd mange ganger fra verden ble grunnlagt. Men nå er han blitt åpenbart én gang ved tidenes ende for å ta bort synden ved sitt offer. 27 Og likesom det er menneskenes lodd **én gang** å dø, og deretter dom, 28 så skal òg Kristus, etter å være ofret én gang for å ta bort manges synder, annen gang vise seg, ikke for syndens skyld, men til frelse for dem som venter på ham. **Heb 9:24-28**

En evig forløsning

Ikke med blod av bukker og kalver,
men med sitt eget blod gikk han inn i
helligdommen **én gang for alle**, og
fant en evig forløsning. Heb 9:12

Frimodighet på grunn av pakten

16 Dette er den **pakten** jeg vil opprette med dem etter disse dager – så sier Herren: Jeg vil gi mine lover i deres hjerter og skrive dem i deres sinn, 17 og deres synder og deres lovovertridelser vil jeg ikke lenger minnes. 18 Men der det er forlatelse for syndene, **trenges ikke lenger noe offer for synd.** 19 Brødre, **vi har altså i Jesu blod frimodighet til å gå inn i helligdommen.** 20 Til den har han innviet for oss en ny og levende vei gjennom forhenget, det er hans kjød. **Heb 10:16-20**